

el davantal de pere calders

Vaig escriure en una ocasió (i probablement en més d'una) que vivíem un moment de crisi profunda. Em referia a un aspecte concret de l'activitat humana, la creació artística, i m'atrevia a opinar que no era una cosa necessàriament dolenta, perquè quan s'arriba molt avall pot passar que prenguin força les ganes d'alçar-se novament. És allò que es diu: qui no es resigna és perquè no vol.

A mi em sembla que l'art dels nostres dies —el consagrat, el que es porta— es troba en una fase d'avorriment mortal. Fa l'efecte que l'avantguardisme que tenim se'ns ha fet vell i pesadament repetitiu, no ha resistit el pas del temps o s'hi ha adaptat malament. Com que això és molt greu quan del que es tracta és de mantenir un aire d'eterna joventut, l'ancianitat decrepita s'ha inventat el maquillatge de la provocació, una aventura de cirurgia plàstica que no acaba de millorar-li la femsomia. Però la vella dama es defensa i cal reconèixer que té a favor seu un element de primera magnitud: ha aconseguit posar una mena de por al cos de tothom, la temença de passar per reacionari si no se li reconeixen tots els mèrits que s'autoatribueix. Només en converses molt privades, entre amics de plena confiança, es poden escoltar parers inspirats per la franquesa.

On sí que s'han produït novetats considerables —i això és

de justícia destacar-ho— és en el camp de la crítica especialitzada. Han estat aconseguides troballes esplèndides en el camp de les anàlisis i les valoracions. Ara mateix, aquest dies, amb motiu de l'exposició retrospectiva *Andy Warhol* que té lloc a Venècia, la figura del patriarca del *pop art* americà ha estat objecte d'una gran atenció. Un diari barceloní molt ponderat i seriós va dedicar fa poc una pàgina sencera a l'esdeveniment, sota el títol *Warhol, la màscara estètica del Carnaval de Venècia*.

Un fragment requadrat hi anava amb títol a part: *Desde Nueva York, con pérdida de orina*. No traudeixo per no trair, i em permeto de conservar en castellà un paràgraf que trobo molt significatiu: "Los aspectos menos representados aquí de la obra warholiana son algunos de los que más interés han despertado en los últimos tiempos, como las *Oxidations* o las *Meadas*, lienzos tratados con orina."

Com devia tractar Warhol les seves teles del període urinari? Es comprèn que la qüestió hagi despertat l'interès dels experts i, fins i tot, que sigui motiu d'interrogacions tant o més apassionants, com per exemple aquesta: ¿Andy Warhol es va

L'art nou ric

sentir atret per l'escultura? La va practicar? En cas afirmatiu, ¿utilitzà, per modelar, excrecions sòlides expulsades pel cos? No es pot negar que les incògnites que això planteja són excipients.

Contemporàniament amb l'exposició retrospectiva d'Andy Warhol, ha estat inaugurada a Barcelona la mostra d'un altre gran artista, considerat un clàssic de la nova pintura alemanya: Georg Baselitz. Aquest pintor es distingeix particularment perquè planteja un dubte inicial sobre si pinta del dret o del revés, una aportació inestimable a la història de l'art. Se'ns proposa un joc altament formatiu? Vet aquí el dilema. Sembla que tan sols el mateix Baselitz i alguns col·leccionistes i galeristes coneixen el secret d'aquest dret de tria que obliga a la participació —cosa bona— de tots els espectadors.

Ah! M'oblidava de remarcar que en alguns dels comentaris que ha merescut per part de la crítica, Andy Warhol és considerat com a pare espiritual de la sida. No se sap ben bé si hem de quedar-nos bocabadats o esgarriats, però la provocació hi és, o sigui que anem bé, que fan mans i mànigues per provar de fugir d'aquell avorriment que esmentava al principi.

Pere Calders